

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap VI. Ex scriptis S. Clementis & aliorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Facula
Hæretico-
rum.

CAPUT VI.

Ex scriptis sancti Clementis
& aliorum.

1. S. Clemens à B. Petro Roma constituto factus ejus Successor, docet unum debuisse in Ecclesia fieri Summum Pontificem, cui ceteri parerent.
2. Sacramentalis & auricularis confessio peccatorum Sacerdotibus facienda est, juxta sanctum Clementem.
3. Vigilia, jejunia, opera misericordie, oratio pro defunctis.
4. Symbolum Fidei ab Apostolo promulgatum.
5. Hierarchia Ecclesie per Pontifices, Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, &c. disposita.
6. Qua reverentia asseruandum Corpus Christi in Ecclesia.
7. Vasa item, & vela, palla, & reliqua utensilia Ecclesie.
8. Vestimenta Ecclesiasticorum diversa à vestibus laicorum ostenduntur à S. Clemente.
9. Cur similia scribat Clemens ad Iacobum Apostolum.
10. Omnes populi & Principes obedire debent Episcopis.
11. Omnium enim Episcopus vicarius Christi est.
12. Ritus Baptismi, & Confirmationis, non nisi ex traditione.
13. Sacrificium Missæ in loco tantum per Episcopum consecrato offerendum.
14. Merita bonorum operum ad salutem esse necessaria.
15. Sacramentum Confirmationis à solo Episcopo confertur.
16. Scriptura sacra difficilis, nec à quolibet exponenda.
17. Auctoritas Episcoporum sancti Clementis, & locus in quinta ejus Epistola à Nicolai corruptus.
18. Martyrium & sepulchrum S. Clementis in medio mari, & miracula ad ipsum facta.

1. **C**LEMENS beati Petri Apostoli discipulus, atque ejusdem in Primatu Ecclesie successor, & Martyr gloriosus, (cujus scripta merita à nobis citanda erant tantum) Non est quoddam meritum miretur quicquam, ordinem non servari in citatione sanctorum Patrum; quia Blossius jam antè præfatus est, sese hæc tumultuariè concessisse, ad usum, non ad splendorem attendendo: & hanc suam scripturam contra hæreticos, farraginem vocavit.

S. Clemens à B. Petro successor ordinatus Romana Sedu primatum Romana Ecclesia docet.

te scripta Ignatii & Dionysii) in prima sua Epistola, quam ad Iacobum Apostolum fratrem Domini scripsit, ita de sancto Petro & de se ipso loquitur: *Hic ipse Petrus, qui pro immensâ charitate, quam erga omnes homines gerebat, palam cum omni fiducia (adversante etiam tyranno huius mundi) bonum predicare non destitit: & Regem omnium seculorum per orbem terras, & usq; ad ipsius Romane urbis huius notitiam, ut ipsa etiam salvaretur, invexit: hic, inquam, pro pietate pati volens, presentem vitam finivit. In ipsis autem diebus, quibus vita finem sibi imminere præsensit, in conventu fratrum positus, apprehensâ manu meâ repente consurgens, in auribus totius Ecclesie hæc protulit verba: Audite me fratres & conservi mei: quoniam, ut edoctus sum ab eo qui me misit, Domino & magistro meo Iesu Christo dies mortis meæ instat, Clementem hunc Episcopum vobis ordino, cui soli meæ predicationis & doctrine cathedram trado, qui mihi ab initio usque in finem comes indivisus fuit, & per hoc veritatem totius meæ predicationis agnovit. Qui in omnibus tentationibus meis socius extitit, fideliter perseverans. Quem præ cæteris expertus sum Deum colentem, homines diligentem, castum, discendi studiis deditum, sobrium, benignum, iustum, patientem, & scientem ferre nonnullorum (etiam ex his qui in verbo Dei instituuntur) iniurias. Propter quod ipsi trado à Domino mihi traditam potestatem ligandi* Mat. 16
atque

Facula
Hæreti-
corum.

atque solvendi: ut de omnibus qui-
buscunq; decreverit in terris, hoc de-
cretum sit & incalis. Ligabit enim
quod oportet ligari, & solvet quod
expedit solvi, tanquam qui ad li-
quidum Ecclesie regulam noverit.
Ipsam ergo audite, scientes, quia
quicumque contristaverit doctorem
veritatis, peccat in Christum, & Pa-
trem omnium exacerbat Deum, un-
de & vita carebit. Hæc eo dicente,
ego procidens ad pedes eius, roga-
bam, excusans me, & declinans ho-
norem cathedrae vel potestatem. At
illerespondens, Pro hoc, inquit, ne me
rogaveris; hoc enim fieri statutum
est mihi, & eo magis quod te excusas,
quia hæc cathedra eum, qui cupit il-
lam & audacter expetit, non requi-
rit, sed ornatum moribus, & in ver-
bis eruditum, &c. Ista autem de se
narrat Clemens non ad sui jacta-
tionem atque ostentationem, sed
purè ad Dei honorem, & quia res
ita exposcebat, ac beatus Petrus
ei præceperat, ut postea in eadem
epistola testatur. Porro hæreti-
ci, qui Summum Pontificem sper-
nunt, & ejus auctoritatem nihili
pendunt, notent hic ea quæ Pe-
trus Apostolus de Clemente suc-
cessore suo dicit. Quod si sub ve-
teri Lege Deus voluit aliquem ef-
se Summum Sacerdotem, cui alii
obtemperare debebant; profectò
sub novâ Lege non debuit in Ec-
clesia Dei deesse Summus Ponti-
fex, cui omnes obedirent. Hæc
autem verba in Deuteronomio de
eo qui Summo Sacerdoti recusat
parère, scripta sunt: *Qui superbie-*

rit, nolens obedire Sacerdotis impe-
rio, qui eotempore ministrat Domino
Deo tuo, & decreto iudicis, morietur
homo ille, & auferes malum de Is-
rael: cunctusq; populus audiens ti-
mebit, ut nullus deinceps intumescat
superbiâ. Hæc ibi. Si non esset
unus Summus Pontifex in Ecclē-
sia, citò omnia in ea perturbaren-
tur confunderenturque. Iple igitur
pro Vicario Christi habendus
est, etiamsi non rectè viveret: nam
& Cæsarem vel Regem perversè
viventem agnoscimus Regem ef-
se, cum Paulus dicat, non esse
potestatem, nisi à Deo, & eum qui
potestati resistit, Deo resistere.
Beatus Cyprianus Martyr scribens
ad sanctum Cornelium, ait: *Non
aliunde hereses oborta sunt, aut na-
ta schismata, quàm inde, quod Sa-
cerdoti Dei non obtemperatur, nec
unus in Ecclesia ad tempus Sacer-
dos, & ad tempus iudex vice Christi
cogitatur.*

Dum in eadem epistola Cle-
mens prosequitur salutaria mo-
nita, quibus beatus Petrus insti-
tuebat eos qui tunc præsentem
aderant, inter alia adducens ea
quæ ipse Petrus de Sacramentali
confessione (quam hæretici mo-
dò tantopere averfantur) dicebat,
scribit hunc in modum: *Si forte
alicuius cor, vel livor, vel infidelitas,
vel aliquod malum ex his, quæ su-
perius memoravimus, latenter ir-
repperit, non erubescat, qui anime
sue curam gerit, confiteri hæc ei qui
præest, ut ab ipso per verbum Dei &
consilium salubre curetur; quo possit*

Rom. 16

2.

Confessio
peccato-
rum Sa-
cerdoti
facien-
da, et
doctrina
Clemen-
tina, à S.
Petro tra-
dita;

I i i i

inic-

Necessè
est unum
in Ecclē-
sia Sum-
mum Pon-
tificem
Vicarium
Christi
in terris.

Deut. 17

Bacula
Hæreti-
corum.

*integrâ fide & operibus bonis pœnas
æterni ignis effugere, & ad perpetuâ
vitæ præmia pervenire. Et infra in
eadem epistola, Instruebat, in-
quit, unumquemque, actus vitæ suæ
omni horâ custodire, & in omni loco
Deum respicere, se firmiter scire, cogi-
tationes malas cordi suo adveni-
entes, mox ad Christum allidere, &
Sacerdotibus Domini manifestare.
Hæc ibi. Quæ quidem verba cla-
rè dicunt, nos peccata nostra, e-
ciam si cogitatione tantum admis-
sa sint, debere confiteri, non so-
lum Deo, verum etiam coram*

Item S.
Cypria-
no.

Sacerdote. Beatus Cyprianus
Martyr quinto Sermone de Lapsis,
pulchra admodum scribit de
hac sancta exomologesi, quæ coram
Sacerdote fieri debet. Certè

Joan. 10

Christus dicit Sacerdotibus: *Quo-
rum remisistis peccata, remittuntur
eis; & quorum retinueritis, re-
tentæ sunt. Sicut autem his ver-
bis dat Sacerdotibus potestatem
remittendi peccata; ita etiam eis-
dem verbis peccatorem obligat
ut confiteatur Sacerdoti peccata
sua. Si enim, ut peccata sint re-
missa, absolutio Sacerdotalis ne-
cessaria est, proculdubio etiam
necessaria est peccatorum confes-
sio: nam Sacerdos solvere non po-
test peccata, quæ sibi per confes-
sionem detecta non fuerint. No-*

* Beati
Petri, ut
jam jam
referen-
bat san-
ctus Cle-
mens.

tanda item sunt verba Apostoli *
suprà commemorata, quibus ait,
nos non solâ fide (ut hæretici
persuadere volunt) sed integrâ
fide ac bonis operibus effugere

pœnas inferni, & consequi præ-
mia vitæ æternæ.

Et paulò post Clemens adhuc
loquens de monitis beati Petri,
ait: *Docebat jejuniis & Vigiliis
sanctas amare, pauperes recreare,
nudos vestire, infirmos visitare, si-
tientes potare, mortuos sepelire, &
diligenter eorum exequias perage-
re, pro eisq; orare & eleemosynas da-
re. Cùm beatus Petrus Aposto-
lus ista docuerit, nullo modo au-
diendi sunt hæretici, qui fidelium
defunctorum exequias vitupe-
rant, docentque non esse oran-
dum pro illis.*

Nonnulli hæretici, licet di-
cant se credere vera esse ea quæ
Symbolo Apostolico comprehē-
sa sunt, dubitare tamen videntur,
utrum Apostoli Symbolum illud
ediderint, cùm Scripturæ Cano-
nicæ nusquam id tradant. Sed
Ecclesia Catholica de ea re nihil
ambigit. Nam & Clemens in il-
la prima sua epistola ad Jacobum
fratrem Domini scripta ait: *Fi-
des & dilectio, totius bonitatis est
fundamentum. Sine fide enim pla-
cere Deo nemo poterit. Christo ita-
que resurgente, & ascendente in ca-
elum, misso sancto Spiritu, collatâ A-
postolis scientia linguarum, ipsi A-
postoli adhuc in unum positi, Symbo-
lum, quod fidelis nunc tenet Ecclesia
(unusquisque quod sensu dicendo)
condiderunt: ut discedentes ab in-
vicem, hanc regulam per omnes
gentes predicarent. Hæc ibi. In
ipso Symbolo Apostolico ista ver-
ba inter alia habentur: *Credo san-**

ctam

Facula Hæreticorum. **Hæc Ecclesiam Catholicam.** Minor autem quâ fronte hæretici dicant se hoc credere, cum non eandem cum Ecclesia Catholica fidem & doctrinam amplectantur, nec ipsi Ecclesiæ obtemperare velint.

De cente facie habitaria Ecclesia dicitur à Clemente. **5.** Post pauca Clemens loquens de Petro Apostolo, itemque de seipso, scribit ita: *Episcopos per singulas civitates, quibus ille non miserat, per doctos & prudentes sicut serpentes, simplicesque sicut columbas (juxta Domini præceptionem) nobis mittere præcepit. Quod etiam facere inchoavimus, & (Domino opem ferente) facturi sumus. Vos autem per vestras dioceses Episcopos sacrate & mittite: quia nos ad alias partes (quod idem jussit) agere curabimus. Aliquos verò ad Gallias Hispaniasque, mittemus, & quosdam ad Germaniam & Italiam, atque ad reliquas gentes dirigere cupimus. Hæc Clementis verba aperte cogunt infaniam hæreticorum hujus ævi, qui Ecclesiasticæ Episcoporum consecrationi impudenter detrahunt. Postquam autem Clemens ibidem exposuit, in quibus urbibus sanctus Petrus dixerat ponendos esse Primates, sive Patriarchas & Archiepiscopos, subjungit ista verba: *In singulis reliquis civitatibus, singulos, & non binos vel ternos aut plures Episcopos constituit præcepit, qui non Primatum aut Archiepiscoporum, aut Metropolitanorum nomine, (quia matres civitatum non tenent) sed Episcoporum tantum vocabulo po-**

rentur: quoniam nec inter Apostolos par institutio fuit, sed unus omnibus præfuit. Hoc tamen providendum statuit, ne in villis aut castellis vel in modicis civitatibus constituerentur Episcopi, ne vile nomen eorum fieret. Episcopus ergo vicem Apostolorum gerere, Dominum docuisse dicebat: & reliquorum discipulorum vicem tenere debere Presbyteros insinuabat, &c. Etiam hinc discant hæretici hujus temporis, Christum aliqua docuisse, quæ in Scripturis Canonicis expressa non sunt. Neque enim in illis usquam legimus quod Christus docuerit Episcopos vicem Apostolorum, & Sacerdotes vicem aliorum discipulorum gerere.

6. In initio secundæ Epistolæ, quam idem Clemens scripsit ad Jacobum fratrem Domini, ostenditur, quæ reverentia & diligentia servari debeat circa sacram Eucharistiam. ibi enim ista verba legimus: *Tribus ordinibus commissæ sunt Sacramenta divinorum secretorum, id est, Presbytero, Diacono, & ministro, qui cum timore reliquias fragmentorum Corporis Dominici custodire debent, ne qua putredo in Sacrario inveniat, ne dum negligenter quidquam agitur, portioni Corporis Dominici gravis inferatur injuria.*

7. Et paulò post ipse Clemens ait: *De vasis sanctis ita agendum est. Altaris palla, cathedra, candelabrum, & velum, si fuerint*

† Subdiacono, qui & Diacono & Presbytero servire debet, & solet.

Corpus Domini in Ecclesia reverenter est studendum docet sanctus Clemens.

Sacra vasa & mensa Ecclesie ad usum Sacrificii Missæ.

Facula
Hæreti-
corum.

vetustate consumpta, incendio den-
tur: quoniam non debent ea que in
sanctuario fuerint, malè tractari,
sed incendio universa tradantur.
Cineres quoq; eorum in Baptisteriū
inferantur, ubi nullus transitum ha-
beat: aut in parietem aut in fossas
pavimentorum mittantur, ne intro-
euntium inquinentur pedibus. Pal-
las & vela que in ministerio San-
ctuarii sordidata fuerint, Diaconus
cum humilibus ministris lavent:
non ejicientes è Sanctuario velami-
na Dominica mensa: ne fortè pulvis
Dominici Corporis malè decidat. De
velis januarum cura sit Ostiariis
ex admonitione majorum, ne quis
negligens ad ignarus, ad velum
janue domus Domini manus incon-
dite tergat, sed statim coercitus di-
scat omnis homo, quia velum atrii
domus Domini sanctum est. Si fortè
quispiam Presbyter vel Diaconus
Sacriarii sindonem aut velum sub-
tracta vendiderit, fuda Iscariotis
similis estimabitur. Calicem ad pre-
ferendum Sanguinem Domini ad-
aptatum, cum omni munditiâ* mi-
nister preparet, ne non benè lotus
Calix, Diacono offerenti cedat in
peccatum. Ad hunc modum cum
omni honestate cuncta que suprâ ex-
posuimus debent impleri. Tales ad
ministerium eligantur Clerici, qui
dignè possint Dominica Sacramen-
ta tractare. Hæc ibi. At hujus-
modi omnia risui habent hæreti-
ci nostræ ætatis.

8.
Clerico-
rum habi-
tu distin-

Ipsa item vestimenta sacra qui-
bus Sacerdotes & ministri in di-
vinis Officiis utuntur, rejiciunt

atque conspuunt hæretici; cum
tamen etiam sub veteri Lege Sa-
cerdotes peculiaribus sacrisque
vestibus induti Deo ministrave-
runt. Quas quidam vestes Deus
jubet fieri in Exodo capite vige-
simo octavo; & subsequenti ca-
pite Moyli dicit: *Indues Aaron*
*vestimentis suis, id est, lineâ & tu-
nicâ, & superhumerali & rationali,*
quod constringes balteo. Et pones
tiaram in capite ejus, & laminam
sanctam super tiaram, & oleum un-
ctionis fundes super caput ejus, atq;
hoc ritu consecrabitur. Filios quoq;
illius applicabis, & indues tunicis
lineis, cingesq; balteo, Aaron scilicet
& liberos ejus, & impones eis
mitras: eruntq; Sacerdotes mihi reli-
gione perpetuâ. Et capite quadra-
gesimo rursus Dominus ait Moy-
li: *Applicabis Aaron & filios ejus*
ad fores tabernaculi, & loros aquâ
indues sanctis vestibus, ut ministrent
michi, & unctio eorum in Sacerdo-
tium sempiternum proficiat.

Tandem in fine Epistolæ idem
Clemens ista verba adjicit: *Hæc*
precepta à sancto Petro Apostolo ac-
cepi, & tibi, frater charissime, insi-
nuare curavi, ut servari omnia pre-
cipias sine maculâ. Si quis vero au-
dierit te, utilis eris minister JESU
Christi: qui autem non audierit te,
ipse sibi damnationem accipiet.
Porro scribens hoc modo Cle-
mens ad Jacobum Apostolum,
non se doctorem ejus arroganter
constituit (sicuti quidam incon-
sideratus Scriptor putat) sed illa
quæ à Petro didicerat, humiliter
expo-

Exod.
29.

Exod.
40.

9.

Quare
ad Jaco-
bum Apo-
stolum
hæc scri-
bit S. Cle-
mens.

Pauci
Hæreticorum.

exponit, quemadmodum & Petrus ipsi iusserat, & Iacobus cupiebat: ut eos, qui cum Iacobo erant, omnemque Ecclesiam tanquam Vicarius Christi officium locumque Summi Pontificis obtinens, instruat.

10.

Clerici & populi, & Principes ipsi debent Episcopo obedire.

Rursum ipse Clemens in tertia Epistola sua quam scribit ad Episcopos, Presbyteros, Diaconos, ac reliquos Clericos & ad cunctos Principes, omnesque fideles, loquitur de obedientia Episcopis exhibenda in hunc modum: Si vobis Episcopis non obedierint omnes Presbyteri, Diaconi, ac Sacerdotes, & reliqui Clerici, omnesque Principes, tam majoris ordinis, quam inferioris, atque reliqui populi, tribus & lingua non obtemperaverint, non solum infames, sed & extorres à regno Dei & consortio fidelium, atque à liminibus sancte Ecclesie alieni erunt. Nam vestrum est eos instruere, eorum est vobis obedire, ut Deo, cuius legatione fungimini, dicente Domino: Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit. Et qui vos recipit, me recipit. Et qui me recipit, recipit eum qui me misit. Nihil enim iniustum vel inhonestum est, quam filios patribus rebelles, aut Clericos vel laicos Doctoribus, seu discipulos Magistris inobedientes vel protervos existere. Et infra in eadem Epistola: Quicumque, inquit, obediunt Episcopis suis, videntur quidem aliquam gratiam conferre Deo: qui autem eis non obediunt, indubitanter rei & reprobi existunt. Hic aures audi-

Luc. 10.

gant hæretici, qui Præpositis Ecclesie obtemperare nolunt.

Rursum in hac ipsa Epistola Clemens scribit ita: *Primus Pontifex Aaron chrismate compositio- nis perunctus, Princeps populi fuit, &c.* Ac paulò post, *Omnis, inquit, Pontifex sacro Chrismate perunctus, & in civitate constitutus, Scripturis sacris eruditus, charus & preciosus hominibus esse debet. Quem quasi Christi locum tenentem, honorare omnes debent, ei que servire, & obedientes ad salutem suam fideliter existere, scientes quod si ve honor, si ve iniuria qua ei desertur, in Christum redundat, & à Christo in Deum.* Hæc ibi. Hæretici nostræ tempestatis, discentes hinc Episcopos ritè in Ecclesia perungi Chrismate, desinant id irridere.

Postea Clemens loquitur de Baptismo in hunc modum: *Baptizetur unusquisque in aquis perennibus, nomine trine Beatitudinis invocato super se, perunctus primo Oleo per orationem sanctificato; ut ita demum per hæc consecratus, possit percipere locum cum Sanctis.* Sed Hæretici nunc sacram unctio- nem, ut pleraque alia in Baptismo, temerè atque impiè rejiciunt. Divinus quoque Dionysius Areopagita in libro suo de Ecclesiastica Hierarchia, explicans ritus Baptismi, dicit eum, qui iniciatur, ungi sacro Oleo, antequam trina in aquas immersione cum trinæ Beatitudinis invocatione abluatur, & eumdem ita baptizatum sancto Chrismate signari: id quod

11.

Episcopi omnes sunt vicarii Christi, in sua quisque Ecclesia. Exod. 29.

12.

Nulla, & pleraque alia Baptismi sacramenta, ex sola traditione habentur.

Cap. 2. Clementi concinit Dionysius & Basilium.

Facula
Hæretico-
rum.
Cap. 17.

etiam nunc observat Ecclesia Dei. Et Basilius Magnus in libro quem de Spiritu sancto scripsit, docens, quod Ecclesia multa ex traditione Apostolorum acceperit, quæ nusquam in Scripturis Canonicis sunt adnotata, postquam locutus est de signo Crucis, de conversione nostri ad Orientem dum precamur atque adoramus (nam & ferè omnes sacræ Basilicæ ad Orientem spectant) & de Liturgia vel mysterio Eucharistico, ubi plura dicimus quàm Evangelium & Paulus commemoret; addit hæc verba: * Consecramus aquam

* Vide-
ant No-
vatores
anti-
quas ex
Basilii
Baptis-
mice re-
monias
per so-
lam tra-
ditio-
nem.

Baptismatis, & Oleum unktionis, præterea ipsum qui Baptismum accipit. sed ex quibus scriptum? Nonne à tacita secretaque traditione? Ipsam porro Olei unktionem, quis sermo scripto proditus docuit? Jam ter immergi hominem, unde est traditum? Reliqua item qua sunt in Baptismo, veluti renuntiare satanae & angelis ejus, ex qua Scriptura habemus? Nonne ex privata & arcana hac traditione? Nonne ex doctrina, quæ Patres nostri in silentio (quod curiosos & otiosos submoveret) servarunt?

13.
Missæ nō
dicatur,
nisi in lo-
co per E-
piscopum
consecra-
to.

In eadem Epistola sanctus Clemens de Sacrificio Missæ ait: Hic (id est, in præsentī vita) positos, oportet nos agnoscere voluntatem Dei. Quoniam in aliis locis sacrificare & Missas celebrare non licet, nisi in quibus Episcopus proprius jusserit, & eo loco qui ab Episcopo regulariter ordinato (tenente videlicet civitatem) consecratus fuerit.

Hæc Apostoli à Domino acceperunt, & nobis tradiderunt: hæc nos docemus, vobisq; & omnibus absq; reprehensione tenere mandamus. Dei & Ecclesiæ hostes hæretici, qui sanctum Missæ Sacrificium abominantur, diligenter expendant ea quæ Clemens hic dicit: simulque discant templa debere consecrari ab Episcopo.

Post prædicta verba mox Clemens subjungit: *Unaquæque res tempus suum habet & locum. Operum hic locus est: tempus verò meritum, est saculum futurum. Ne ergo impediamur, ordinem locorum ac temporum permutantes; primo que sit Dei justitia requiramus, & tanquam iter acturi, abundantem viatico, scilicet bonis operibus repleamur, quò possimus ad regnum Dei tanquam ad urbem maximam pervenire.* Hæc ibi. Ergo sola fides non sufficit ad salutem: sed etiam bona opera requiruntur. Nam & Jacobus Apostolus dicit: *Fides, si non habeat opera, mortua est.* Nota etiam, beatum Clementem præclaram facere mentionem meritum, contra hæreticos hujus tempestatis.

In calce quartæ Epistolæ scribit de Sacramento Baptismi, & Sacramento Confirmationis, in hæc verba: *Omnibus festinandum est, sine morâ renasci Deo (per Baptismum) & demum consignari ab Episcopo, id est, sepeiformem gratiam Spiritus sancti percipere.* † Non quia merendi tempus est in altera vita, sed quia meritis per opera in vita hæc tuæ debita perfolvantur præmia.

quia

14.
Bonorum
operum
merita
salutem
ria.

Jacob 61

15.
Missæ
Episcopi
confir-
mationis
Sacra-
mentum
Confirmati-
onis.

pena hæreticorum. quia exitus vite unusquisque incertus est. Cum autem regeneratus fuerit per aquam, & postmodum septiformi Spiritus gratia ab Episcopo, ut memoratum est, confirmatus (quia aliter perfectus esse Christianus nequaquam poterit, nec sedem habere inter perfectos, si non necessitate, sed incuria aut voluntate remanserit, ut à beato Petro accepimus, & ut ceteri sancti Apostoli præcipiente Domino docuerunt) demum ex operibus bonis ostendat in se similitudinem ejus qui eum genuit. *Patr. Hæc ibi.* Insaniunt igitur hæretici hujus ævi nostri, qui Sacramentum Confirmationis repudiant, & per illud gratiam homini dari negant. Nam & in Actis Apostolorum legimus, Petrum & Joannem missos à ceteris Apostolis fuisse in Samariam ad eos qui verbum Dei receperant, ac baptizati fuerant, ut hi per illorum orationem & manuum impositionem consignationemque confirmarentur, & Spiritum sanctum acciperent, ubi hæc verba habentur: *Miserunt ad eos Petrum & Joannem. Qui cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum sanctum: nondum enim in quengua illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum.* Innocentius doctus sanctusque Pontifex Romanus, qui florebat circa annum Domini quadringentesimum octavum, in Epistola quam scripsit ad Decen-

tium Eugubinum Episcopum, inter alia loquitur ita: Pontificibus solis debere, ut vel consignent (baptizatos) vel Paracletum Spiritum tradant, non solum consuetudo Ecclesiastica demonstrat, verum & illa lectio Actuum Apostolorum, que asserit, Petrum & Joannem esse directos, ut jam baptizatis traderent Spiritum sanctum. Moxque subjungit Innocentius, quod licet Presbyteri absente vel præsentem Episcopo, dum baptizant, possint baptizatos ungere Chrismate; frontem tamen sacro Oleo signare, sicut Episcoporum dumtaxat, cum tradunt Spiritum sanctum.

Item in quinta Epistola sua idem Clemens verba faciens de divinis Scripturis, ait: *Diligenter observandum est, ut lex Dei cum legitur, non secundum proprii ingenii intelligentiam legatur vel doceatur. Sunt enim multa verba in Scripturis divinis, que possunt trahi ad eum sensum, quem sibi unusquisque præsumpserit: sed hoc fieri non debet. Oportet ab eo intelligentiam discere Scripturarum, que eam à maioribus secundum veritatem sibi traditam servavit. Unde consilium dantes vestram prudentiam hortamur, ut ab Apostolicis regulis non recedatis: sed communem vitam ducentes, & Scripturas sacras rectè intelligentes, qua Domino vovistis, adimplere satagatis.* Prædictis verbis Clementis adjungimus consimilia verba beati Petri Apostoli in secunda Epistola sua, dicentis: *Charissimus frater noster Paulus secundum*

16.

Difficultas & obscuritas S. Scriptura ex S. Clemente & S. Petro.

Ex traditione Ecclesie componi debet. 2. Pet. 3.

Facula
Hæreti-
corum.

cundum datam sibi sapientiam scripsit vobis sicut & in omnibus Epistolis, loquens de his: in quibus sunt quadam difficilia intellectu, qua indocti & instabiles depravant, sicut & ceteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem. Vos igitur, fratres, præscientes custodite, ne insipientium errore traducti, excidatis a propria firmitate. Si hæc Petri & Clementis verba hæretici ævi nostri ritè attenderent, non ita impudenter assererent, divinas Scripturas nihil habere obscuritatis, ob idque passim à quibusvis hominibus posse tractari & exponi, nec illis tam insolenter abuterentur ad tuenda sua perversa dogmata. Monet autem Clemens eos ad quos scribit, ut ea quæ Domino voverunt, adimplere satagant, sicuti etiam Propheta dicit: *Vovete & reddite Domino Deo vestro.* Sed nunc nonnulli hæretici vota Monastica quæ Deo semel obtulerunt, sacrilegâ horrendâque impietate infringunt ac violant, & ut alii idem faciant.

Vota Deo
reddenda.

Psal. 75

17.

Quanta
sit aucto-
ritas Epi-
stolarum
S. Clemen-
tis.

Epistolæ beati Clementis positæ sunt in initio voluminis sacrorum Conciliorum. Quibus Epistolis multum auctoritatis tribuunt Summi Pontifices, Anacleus, Evaristus, & Alexander, qui ex ordine Clementem subsequuti sunt. Illas namque ipsi ac plerique alii Pontifices honorificè citant, & earum verbis utuntur in suis epistolis. Sed dolendum profectò est, quintam ejusdem Clementis Epistolam, quæ

Quinta
Epi-

de communi vitâ tractat, fœdissimè à nescio quo hæretico conspurcatam fuisse. Postquam enim in ejus exordio Clemens dixit: communem vitam necessariam esse his qui Deo irreprehensibiliter militare, & vitam Apostolorum eorumque discipulorum imitari cupiunt; mox addita sunt verba ista: *Communis enim usus omnium quæ sunt in hoc mundo, omnibus esse hominibus debuit; sed per iniquitatem alius hoc suum esse dixit, & alius aliud, & sic inter mortales facta divisio est.* Denique Græcorum quidam sapientissimus hæc ita sciens esse, ait communia debere esse amicorum omnia. *In omnibus autem sunt sine dubio & conjuges. Et sicut non potest, inquit, dividi aer, neque splendor solis, ita nec reliqua, quæ communiter in hoc mundo omnibus data sunt ad habendum, dividi habere, sed habenda sunt communia.* Hæc ibi. Quæ quidem verba, docentia uxores communes debere esse, ab improbo aliquo Nicolaita hic inserta fuerunt. Sed cum sint detestabilia, & à mente sancti Clementis, atque à Christiana religione aliena, repudiari, & ex illo loco expungi debent. Ea autem habentur decimo libro Recognitionum ipsius Clementis, è Græca lingua in Latinam à Rufino Torano versarum, non procul ab initio. Ibi enim pater Clementis, sacro Baptismate nondum regeneratus, recitans opinionones Philosophorum, Græcorum atque gentilium, inter alia profert

Vnde et
raptela
illa in
hanc Epi-
stolam
transcrip-
ta.

Facula
Hæreticorum.

Refuta-
tur ex
fide S.
Episto-
lam Cle-
mentis,
ipse S.
Ignatio.

18.
Passio S.
Clemen-
ti & mi-
rabile sp-
cul. hui-
in fundo
Maru-
fido à
Dio ex-
tractum.

profert etiam verba illa absurdif-
sima. Et ea hæreticus quispiam
illic in quintam Clementis Epi-
stolam (ut dictum est) transtulit.
Hoc idem commemoravimus, ne
quis legens illam utilissimam,
putet virum castissimum atque
sanctissimum aliquid ineptū aut
turpe in ea scribere voluisse. Nam
quod ipse castitatem usque ad vi-
tæ suæ finem coluerit, testatur
sanctus Ignatius in epistola ad
Philadelphienfes data, scribens
hunc in modum: *Virgines so-
lum Christum præ oculis habete, &
eius Patrem in precibus vestris, à
Spiritu illuminata. Unam fruam
vestra sanctitate, sicut Eliæ, sicut Je-
su, Nave, sicut Melchisedech, Eli-
sei, Jeremia, Joannis Baptista, dile-
cti illius discipuli, sicut Timothei,
Titi, Evodii, Clementis, qui in casti-
tate de vita exierunt.*

In ipsius Clementis Vita Græ-
cè scripta, (quam Joachimus Pe-
rionius Latinam fecit, narratum
est, uti idem Clemens, diis sacri-
ficare recusans, à Traiano Impe-
ratore fuerit relegatus in exilium
trans Pontum apud Chersonem.
Vbi etiam tandem ab Aufidiano
Duce in profundum maris præ-
cipitatus est, anchorâ ad collum
ejus religatâ. Cumque Cornelius
& Phœbus illius discipuli, unâ
cum aliorum Christianorū mul-
titudine in littore orarent, ut
Deus ostenderet ipsis Martyris sui
corpus; mare mox discessit ad sta-
dia circiter viginti. Itaque illi in-
gressi, invenerunt in mari saxum,
sapientia atque providentia Dei

paratum, quod templi speciem
præferebat, atque in eo corpus
Martyris cum dignitate ab An-
gelis collocatum. Divinitus au-
tem admoniti sunt Cornelius &
Phœbus, ne sacrum corpus, quod
ibi præclarè repositum erat, trans-
ferrent. Quibus etiam revelatum
est, fore ut quotannis eo tempore
quo Martyr ex hac vita excesser-
at, mare septem continuis die-
bus cursum suum cohiberet, iis-
que, qui accedere vellent, transi-
tum, usque ad ipsum corpus con-
cederet; id quod & singulis annis
accidit. Postquâ igitur in B. Cle-
mentis Vita omnia illa quæ dixi-
mus narrata sunt, ita verba sub-
junguntur: *Cum hæc ita essent, &
Christianorum omnium, qui Cherso-
nem incolebant, ad diem festum mi-
raculi, concursus fieret; ibi etiâ Deus
miraculum edidit superioribus † mi-
rabilius. Advertant hæretici,
quàm stupendis miraculis Deus
cohonester Sanctos suos, simul-
que considerent quàm stultè ac
temerè festis Sanctorum adver-
sentur. De maximis illis mira-
culis ad corpus beati Clementis à
Deo editis, etiam Nicephorus
Callistus in tertio Historiæ suæ li-
bro mentionem facit.*

† Mirabilius istud miraculum etiam
narrat Simeon Metaphrastes ex S. Ephræm
Martyre & Episcopo. Nempe annis sequen-
tibus, cum mare quotannis sacro S. Clemen-
tis die in se recurrens, solito more, sepul-
chrum venerationi peregrinorum sicum in
fundo ostendisset, puerum à parentibus ed
deductum, ut ad sacras Reliquias filii sui
vitam ac fortunas commendarent: parenti-
bus absentibus puerum ad sacram thecâm
remanisse, & refluxente aquâ absorptum,
toto anno, in fundo vixisse, donec anno se-
quen-

K k k

quen-

Cap. 4.

Facula quenti parentes in eundem locum reverſi,
Hæreticorum. qui ſe toto illo anno à S. Martyre nutritum
& ſervatum aſſerebat.

CAPUT VII.

Exſcriptis ſancti Anacleti, &
aliorum.

1. S. Anacletum à B. Petro Presbyter ordi-
natum: Euchariftiam vocat Corpus Chriſti.
2. Pontifices & Sacerdotes veteris Testa-
menti geſſiſſe figuram Episcoporum & Presbytero-
rum nova Legiſ.
3. Episcopi locum habens Apſtolorum, Pres-
byteri verò 72. diſcipulorum.
4. Primatus Eccleſia Romana probatur ex
veteri & novo Testamento.
5. S. Aniceti teſtimonium de Epifſolu S. A-
nacleti.
6. Item S. Ignatii de S. Anacleto, & quòd
Diaconus B. Petri fuerit.
7. Unde orſa diverſitas tanta in recenſione
Cleti, Clementis, & Anacleti in ſucceſſione ſedis
Pontificia poſt ſanctum Petrum.

BEATISSIMUS martyr Anacle-
tus, ſancti Clementis in ſum-
mo Pontificatu Succellor, in ſe-
cunda epiſtola ſua ad Epifcopos
Italiae ſcripta, ponit hæc verba:
Prout Dominus tribuit, ut à beato
Petro principe Apſtolorum ſumus
inſtructi, (à quo & Presbyter ſum or-
dinatus) ſcribere vobis, ſicut peti-
ſtis, non denegavimus. Non mul-
tò poſt Anacletus appellat Eucha-
riſtiam Corpus Chriſti, ſicuti reve-
rà eſt. Ait enim: Accuſatio eorum
(ſcilicet Sacerdotum) ſuper quã
nos conſulere voluiſtis, non niſi ab
idoneis & probatiſſimis viris, qui
& ſuſpicionibus & ſceleribus care-
ant, fieri debet: quia Dominus ſa-
cri Corporis ſui tractatores à vili-
bus & reprobis ac non idoneis perſo-
nis infamari noluit, nec calumniari
permiſit.

In eadem epiſtola Anacletus
ſcribit itaſde Sacerdotibus ac Sa-
cerdotio: Non propter decrepitam
ſenectutem, ſed propter ſapienſiam,
Presbyteri (id eſt Seniores) nomi-
nantur. Initium ſacerdotii fuit Aa-
ron, licet Melchizedech prior obtu-
lerit Sacrificium, & poſt hunc Abra-
ham, Isaac & Jacob. Sed hi ſpon-
taneã voluntate, non ſacerdotali au-
toritate iſta fecerunt. Ceterum
Aaron primus in lege Sacerdotali
nomen accepit, primuſq; Pontifica-
liſtolã indutus, victimas obtulit, in-
bente Domino ac loquente ad Moy-
ſen: Accipe Aaron & filios eius, &
applicabis eos ad oſtium tabernaculi
teſtimonii. Cumq; laveris patrem
cum filiis aquã, indues Aaron veſti-
mentis ſuis, &c. Anacletus dein-
de ſubjungit: Quo loco contem-
plari oportet: Aaron Summum Sacer-
dotem, id eſt, Epifcopum fuiſſe: por-
rò filios eius Presbyterorum demon-
ſtraſſe figuram. Ac paulò poſt, In
novo, inquit, Testamento, poſt Chri-
ſtum Dominum à Petro Sacerdota-
lis cœpit ordo: quia ipſi primò Pon-
tificatus in Eccleſia datus eſt. Hic
ligandi atque ſolvendi poteſtatem
primus accepit à Domino, primuſq;
ad ſidem populum virtute ſua predi-
cationis adduxit. Ceteri verò Apo-
ſtoli, cum eodem, pari conſortio hono-
rem & poteſtatem acceperunt, ip-
ſumq; principem ſuum eſſe volue-
runt: qui etiam juvente Domino in
toto orbe diſperſi, Evangelium pra-
dicaverunt. In locum eorum ſucceſ-
ſerunt Epifcopi. Et paucis inter-
jectis, Electi, inquit, ſunt ab eis
ſepara-